

Arbeids- og velferdstjenestene: Protokoll for en forenklet kunnskapsoversikt

Talieh Sadeghi, Mikkel M. Thørrisen, Knut Fossestøl, Joakim Finne, Lisebet Skeie Skarpaas, Magne Bråthen, Elisabeth Karlsen og Ingjerd L. Ødemark

AFI-notat nummer 2023:04

Tittel: Arbeids- og velferdstjenestene: Protokoll for en forenklet kunnskapsoversikt

Forfattere: Talieh Sadeghi¹, Mikkel M. Thørrisen², Knut Fossestøl¹, Joakim Finne¹, Lisebet Skeie Skarpaas², Magne Bråthen¹, Elisabeth Karlsen³, Ingjerd L. Ødemark³

¹Arbeidsforskningsinstituttet (AFI), Senter for velferds- og arbeidslivsforskning, OsloMet – storbyuniversitetet

²Institutt for rehabiliteringsvitenskap og helseteknologi, Fakultet for helsevitenskap, OsloMet – storbyuniversitetet

³Universitetsbiblioteket, Divisjon for utdanning og bibliotek, OsloMet - storbyuniversitetet

Prosjekt: Forenklet kunnskapsoversikt over arbeids- og velferdstjenestene

Prosjektleder: Talieh Sadeghi

Oppdragsgiver: Norges forskningsråd (NFR; saksnr. 2022/17)

ISBN 978-82-7609-466-4

ISSN 2703-9617 (online)

© Arbeidsforskningsinstituttet, OsloMet – storbyuniversitetet, 2023

© Work Research Institute (AFI), OsloMet – Oslo Metropolitan University, 2023

© Forfatter(e)/Author(s)

Det må ikke kopieres fra denne publikasjonen ut over det som er tillatt etter bestemmelsene i "Lov om opphavsrett til åndsverk", "Lov om rett til fotografi" og "Avtale mellom staten og rettighetshavernes organisasjoner om kopiering av opphavsrettslig beskyttet verk i undervisningsvirksomhet".

All rights reserved. This publication or part thereof may not be reproduced in any form without permission from the author.

Arbeidsforskningsinstituttet
OsloMet – storbyuniversitetet
Pb. 4 St. Olavs plass
0130 OSLO

Work Research Institute (AFI)
OsloMet – Oslo Metropolitan University
P.O.Box 4 St. Olavs plass
N-0130 OSLO

Telefon: +47 93 29 80 30

E-post: postmottak-afi@oslomet.no

Webadresse: oslomet.no/om/afi

Publikasjonen kan lastes ned gratis fra [arkivet](#)

Publications are available for free download from [the archive](#)

Forord

Norges forskningsråd lyste, i samarbeid med Arbeids- og inkluderingsdepartementet, ut et oppdrag om å lage en forenklet kunnskapsoversikt (scoping review) over forskning på arbeids- og velferdstjenestene i Norge. Kunnskapsoversikten skal, ifølge utlysningen, brukes i departementets forskningsstrategiske arbeid og i Forskningsrådets arbeid med videre prioriteringer og utlysninger på området med formål om å mobilisere til mer og bedre forskning.

Oppdraget ble gitt til Arbeidsforskningsinstituttet (AFI) ved OsloMet – storbyuniversitetet. For å møte forskningsfeltets tverrfaglighet, ble det nedsatt en tverrfaglig forskningsgruppe ved OsloMet bestående av forskere fra Arbeidsforskningsinstituttet ved Senter for velferds- og arbeidslivsforskning (Talieh Sadeghi, Knut Fossetøl, Joakim Finne og Magne Bråthen), Institutt for rehabiliteringsvitenskap og helseteknologi ved Fakultet for helsevitenskap (Mikkel M. Thørrisen og Lisebet Skeie Skarpaas), og universitetsbiblioteket (Elisabeth Karlsen og Ingjerd L. Ødemark). Prosjektet ledes av forsker Talieh Sadeghi ved AFI.

Foreliggende protokoll er første leveranse i prosjektet. Protokollen gir en detaljert oversikt over hvordan kunnskapsoversikten skal gjennomføres, herunder med hensyn til formål, relevanskriterier, strategi for litteratursøk og prosedyrer for koding og analyse. Protokollen utgjør utgangspunktet for det videre arbeidet med kunnskapsoversikten, som endelig skal formidles i form av en forskningsrapport. Scoping review er et iterativt design for kunnskapsoppsummering, hvilket innebærer at enkelte metodiske justeringer kan være nødvendige underveis i arbeidet. Det innebærer at det i den endelige forskningsrapporten vil kunne være gjort noen justeringer sett i forhold til fremgangsmåten som er beskrevet i foreliggende protokoll. Eventuelle avvik fra protokollen vil bli redegjort for i forskningsrapporten.

Innhold

Forord	1
Sammendrag	4
1 Bakgrunn	5
1.1 Arbeidsinkluderingsystemet: Arbeidsinkludering i et systemteoretisk perspektiv	5
1.2 Formål og forskningsspørsmål	6
2 Design og metode	8
2.1 Design	8
2.2 Relevanskriterier	8
2.3 Litteratursøk	9
2.4 Studieseleksjon	11
2.5 Dataekstraksjon og koding	12
2.6 Sammenstilling og analyse	15
Referanser	17
Vedlegg	18

Figurer

Figur 1. Arbeidsinkluderingsystemet. Foreløpig modell for tematisk rammeverk for kategorisering av forskningen på arbeids- og velferdstjenestene	6
--	---

Tabeller

Tabell 1. Relevanskriterier (kriterier for inklusjon og eksklusjon av arbeider)	8
Tabell 2. Søkestrategi for Web of Science	9
Tabell 3. Søkestrenger for hovedsøk 2	10
Tabell 4. Kodingskategorier for forskningstema	12
Tabell 5. Kodingskategorier for forskningsmiljø/institusjon	13

Sammendrag

Bakgrunn: Forskningen på arbeids- og velferdstjenestene i Norge er omfattende, mangefasettert og uoversiktlig. Dette er en protokoll for en forenklet kunnskapsoversikt som har som formål å gi oversikt over forskningslitteraturen innenfor rammene av en systemteoretisk forståelse av arbeidsinkludering.

Forskningsspørsmål: Kunnskapsoversikten skal besvare ni forskningsspørsmål relatert til forskning på arbeidsinkludering i norsk kontekst ved å gi oversikt over aktuelle forskningstemaer, metoder/design, omfang og utvikling, disipliner/fagområder, institusjoner/forskningsmiljøer, sampublikasjoner, publiseringskanaler og -typer, internasjonalt medforfatterskap, og grad av sitering.

Design og relevanskriterier: Den forenklete oversikten skal gjennomføres i form av en scoping review som inkluderer vitenskapelig litteratur og grålitteratur publisert i perioden 2012-2022. Arbeidene må handle om arbeids- og velferdstjenestene i norsk kontekst, med fokus på aktører, virkemidler (ytelser og aktiviteter) og organisering/styring relatert til arbeidsinkludering.

Litteratursøk: Arbeider publisert på norsk og engelsk vil bli innhentet gjennom søk i syv internasjonale databaser (Web of Science, Embase, PsycINFO, SocIndex, Academic Search Ultimate, ASSIA og Scopus) og tre norske databaser (Oria, Norart og CRISStin). Supplerende søk vil bli gjort i tre ytterligere databaser (Google Scholar, BASE og Labordiscovery), og i form av manuelle søk i referanselister, tidsskrifter og nettsider. Trefflister overføres til EndNote, og deretter videre til Rayyan for relevansscreening på tittel-/abstraktnivå. Alle arbeider vurderes uavhengig av minst to forskere.

Koding og analyse: Informasjon fra inkluderte arbeider blir kodet i Nettskjema og analysert i IBM SPSS. Forskningsspørsmålene besvares ved hjelp av tematisk analyse og deskriptive bibliometriske analyser.

Finansiering: Norges forskningsråd (saksnr. 2022/17).

1 Bakgrunn

Protokollen skisserer plan for arbeidet med en forenklet kunnskapsoversikt om arbeids- og velferdstjenestene, på oppdrag fra Norges forskningsråd. Det tas sikte på å oppsummere nasjonal forskningsbasert kunnskap om tiltak, virkemidler og tjenester rettet mot innbyggere som har utfordringer med å komme i eller fastholde arbeid på grunn av helsemessige utfordringer, sosiale utfordringer eller utfordringer på arbeidsmarkedet.

Arbeids- og velferdstjenestene er et komplekst system som involverer et mangfold av tjenester, aktører og virkemidler. Det er publisert nasjonale kunnskapsoversikter om arbeids- og velferdstjenester. Slik sekundærforskning har blant annet oppsummert nasjonal forskning om tiltak som kan bidra til tilknytning til arbeidsmarkedet for innvandrere (Elgvin & Svalund, 2020), partnerskapet mellom stat og kommune i NAV-kontorene (Larsen et al., 2012), inkludering av utsatt ungdom i skole, arbeid eller samfunn (Frøyland et al., 2022), tiltak for å hindre langvarige og/eller hyppige sykefravær i arbeidslivet (Berg et al., 2021), effekt av arbeidsmarkedstiltak på sysselsetting (von Simson, 2019), og koordinerte tjenester og veien til arbeid for ungdom i sårbare livssituasjoner (Saltkjel et al., 2023). Disse oversiktene har relativt smale problemstillinger og forholder seg til avgrensede populasjoner. Det finnes per i dag ikke sekundærforskning som gir en samlet oversikt over forskningsfeltet.

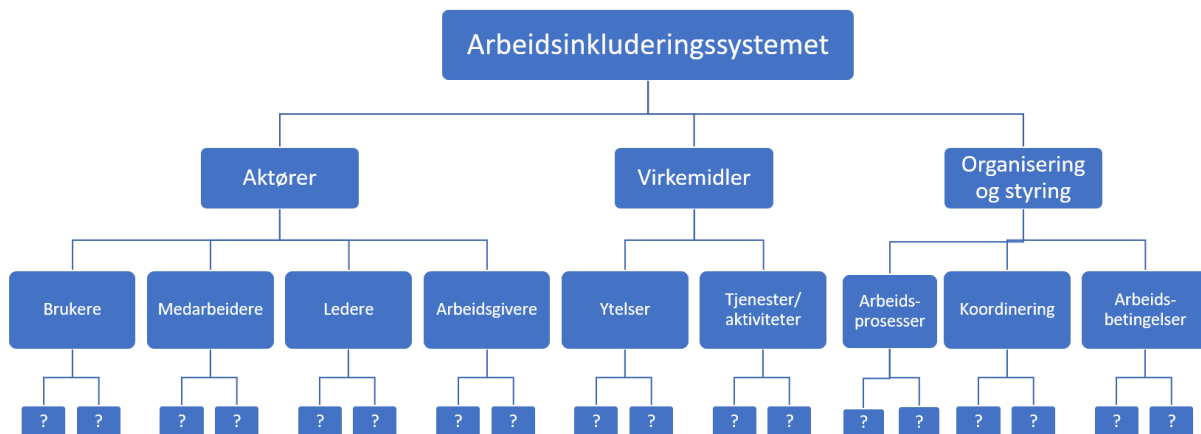
1.1 Arbeidsinkluderingsystemet: Arbeidsinkludering i et systemteoretisk perspektiv

Oversiktens omdreiningspunkt er arbeids- og velferdstjenestene med et særskilt fokus på brukernære og praksisnære tjenester innen arbeidsrelaterte og -relevante ytelser og tjenester. Etter vår tolkning vil dette falle inn under begrepet arbeidsinkludering, som vi forstår som 'å bistå mennesker i arbeidsfør alder, som av ulike grunner står utenfor arbeidslivet eller risikerer å falle ut, med å finne eller beholde inntektsgivende arbeid'. Med *bistand* menes all oppfølging, tiltak og ytelser i regi av eller i samarbeid med NAV, som gis til personer som enten befinner seg utenfor arbeidslivet eller som risikerer å falle ut. Med *arbeidsfør alder* menes 16 til 70 år. Arbeidslinjepolitikk som søker å øke sysselsettingsratene i den generelle befolkningen faller utenfor denne definisjonen av arbeidsinkludering.

En helhetlig forståelse av arbeidsinkludering forutsetter en systemteoretisk tilnærming. Et system består av komponenter som står i et gjensidig avhengighetsforhold til hverandre. Forholdet mellom disse komponentene har betydning for hele systemets virkemåte (Buckley, 2007). Kunnskap om arbeidsinkludering forutsetter kunnskap om de konkrete virkemidlene, men også kunnskap om de som mottar og leverer tjenestene, så vel som organisatoriske og styringsmessige rammer for virkemidlene og aktørene som mottar/leverer dem. For eksempel: For å forstå suksessfaktorene for et brukernært tiltak som individuell jobbstøtte (IPS), er det viktig ikke bare å studere forskning på selve tiltaket, men også rammebetingelsene for de som deltar i tiltaket (brukerne) og for de som leverer tiltaket (medarbeidere i helsetjenesten og NAV), så vel som organisering i og koordinering mellom enhetene som er ansvarlige for tiltaket (helsetjenesten og NAV-kontor). Arbeidsinkludering bør derfor betraktes som et system – *arbeidsinkluderingsystemet*, som er illustrert i Figur 1.

Arbeidsinkluderingsystemet vil brukes som utgangspunkt for utvikling av et tematisk rammeverk for kategorisering av forskningen på arbeids- og velferdstjenestene. Dette er en foreløpig modell,

hvor de tematiske underområdene vil kunne revideres og nye føyes til. Den vil også kunne benyttes for å undersøke om det foreligger krysskoblinger (at ett og samme arbeid kan sorteres under flere tematiske områder). Vi understreker at modellen benyttes som et utgangspunkt og vil være dynamisk. Det er terrenget, altså kjennetegn ved forskningslitteraturen, som bestemmer det endelige kartet (modellen), hvilket er grunnen til at laveste nivå i modellen nå kun er angitt i form av spørsmålsteget.

Figur 1. Arbeidsinkluderingsystemet. Foreløpig modell for tematisk rammeverk for kategorisering av forskningen på arbeids- og velferdstjenestene

Aktører, virkemidler og organisering/styring utgjør de sentrale komponentene i arbeidsinkluderingsystemet. *Aktørene* inkluderer brukere, medarbeidere og ledere i enheter/organisasjoner som jobber med å fremme arbeidsinkludering (f.eks. aktører i NAV, arbeidsmarkedsbedrifter og helsetjeneste), og arbeidsgivere. *Virkemidler* inkluderer både ytelsene og aktivitetene. Lovgivning, tildeling og utmåling av ytelser forstås som et økonomisk insentivsystem (Lødemel & Trickey, 2001), og betraktes dermed som et virkemiddel i arbeidsinkluderingsystemet. Sentrale ytelser er for eksempel sosialhjelp, kvalifiseringsstønad, dagpenger, tiltakspenger, overgangsstønad, sykepenger, arbeidsavklaringspenger, uføretrygd og pleie- og omsorgspenger. Virkemidler handler også om aktivitetene, forstått som arbeidsinkluderingsmetoder og arbeidsrettede tjenester som brukere mottar. Den siste hovedkomponenten i systemet er *organisering og styring* av arbeidsprosesser (f.eks. aktivitetsplan og arbeidsevnevurdering), virkemiddelbruk og enheter/organisasjoner som er involvert i arbeidsinkludering, og hvor intern og eksternt koordinering står sentralt, for eksempel partnerskapet mellom stat og kommune i NAV eller koordinering mellom NAV og andre instanser som helsetjeneste og arbeidsmarkedsbedrifter. Digitalisering av informasjon og den faglige tjenesten vil også inngå i denne komponenten.

1.2 Formål og forskningsspørsmål

Forskningen på arbeids- og velferdstjenestene i Norge er omfattende og mangefasettert, men fremstår fragmentert og uoversiktlig. Det mangler sekundærforskning som samler, systematiserer, klassifiserer og gir oversikt over forskningslitteraturen på feltet, hvilket er formålet med denne forenklete kunnskapsoversikten. Hensikten med oversikten er å danne et

kunnskapsgrunnlag for videre forskning og kunnskapsproduksjon for videreutvikling av arbeids- og velferdstjenestene.

Kunnskapsoversikten skal svare på følgende ni forskningsspørsmål som gjelder forskningsbasert kunnskap om arbeids- og velferdstjenestene i Norge:

1. Hvilke temaer forskes det på?
2. Hvilket omfang har forskningen, og hvordan har utviklingen vært i perioden 2012-2022?
3. Hvilke forskningsdesign/metodetilnæringer har blitt benyttet i forskningen?
4. Hvilke disipliner/fagområder faller forskningen innenfor?
5. Hvilke forskningsmiljøer/institusjoner i Norge forsker på temaene?
6. I hvilket omfang er publikasjonene sampublikasjoner der to eller flere institusjoner/forskningsmiljøer er representert som medforfattere?
7. Hvilke publiseringskanaler og publikasjonstyper anvendes, og hvordan er utviklingen i perioden 2012-2022?
8. I hvilken grad er det internasjonalt medforfatterskap?
9. Hvordan er graden av sitering av forskningen nasjonalt og internasjonalt?

2 Design og metode

2.1 Design

Den forenklete kunnskapsoversikten vil bli gjennomført med utgangspunkt i det metodiske rammeverket for scoping reviews. Forenklingen består i at analysene skal gå mindre i dybden enn i en tradisjonell systematisk oversikt, og kun bygge på vurdering av arbeidenes titler og sammendrag.

Scoping review er en systematisk litteraturstudie som har til hensikt å kartlegge hva som finnes av kunnskap om et avgrenset tema for å kunne gi oversikt over feltet og peke på implikasjoner av videre forskning (Arksey & O'Malley, 2005; Colquhoun et al., 2014; Levac et al., 2010). En scoping review er mer fleksibel enn en systematic review ved at den kan svare på forskningsspørsmål med større tematisk mangfold, den kan inkludere arbeider basert på ulike forskningsdesign, og den krever ikke standardisert kvalitetsvurdering av inkluderte arbeider (Munn et al., 2018).

2.2 Relevanskriterier

I kunnskapsoversikter er det vanlig at tematisk avgrensning innlemmes i selve forskningsspørsmålene. Forskningsspørsmålene i denne forenklete kunnskapsoversikten inneholder i seg selv ingen tematiske avgrensninger. Arbeidsinkluderingsystemet (se Figur 1) er et tematisk rammeverk som vil avgrense og veilede forskningsspørsmålenes nedslagsfelt. Rammeverket er utviklet i et PCC-format (Population, Concept, Context), hvilket er i samsvar med hvordan man definerer tematiske avgrensninger i scoping reviews (Peters et al., 2015). PCC-formatet fokuserer på utforskning av et konsept/fenomen som opptrer innenfor en gitt kontekst blant en eller flere definerte populasjoner.

Kunnskapsoversiktens relevanskriterier (kriterier for inklusjon og eksklusjon av potensielt relevante arbeider) er beskrevet i Tabell 1.

Tabell 1. Relevanskriterier (kriterier for inklusjon og eksklusjon av arbeider)

	Inklusjonskriterier	Eksklusjonskriterier
<i>Populasjon og konsept</i>	Aktører ¹ , virkemidler ² og/eller styring/organisering ³ relatert til arbeidsinkluderingsystemet	Aktører, virkemidler og/eller styring/organisering som ikke har arbeidsinkluderings ⁴ som kjerneformål (f.eks. skoleinkluderings, behandling og ytelse som alderspensjon, familierelaterte ytelse, grunn- og hjelpestønad, yrkesskadeerstatning og gravferdsstøtte)
<i>Kontekst</i>	Norske forhold eller studier der norske forhold inngår som en del, f.eks. komparasjoner	Komparativt arbeid hvor det ikke er mulig å skille norske forhold/data fra øvrige land

Format	Publisert som fagfellevurdert artikkel (empirisk eller teoretisk), fagartikkel, bok/lærebok, forskningsrapport eller bokkapittel	Kronikk, avisartikkel, konferansebidrag og andre formater som ikke er nevnt som inklusjonskriterium
Språk	Publisert på norsk eller engelsk	
Tid	Publisert i tidsrommet 2012-2022	

¹Handler om brukere, medarbeidere/ledere i NAV og arbeidsmarkedsbedrifter, arbeidsgivere og ansatte i helsetjenesten som jobber med arbeidsinkludering; ²Handler om ytelser og/eller aktiviteter relatert til arbeidsinkludering. Ytelser = f.eks. sosialhjelp, kvalifiseringsstønad, dagpenger og arbeidsavklaringspenger. Aktiviteter = arbeidsinkluderingsmetoder og tjenester, f.eks. tiltak i regi av NAV og raskere-tilbake-tiltak i regi av helsetjenesten; ³Handler om institusjonelle rammeverk for aktiveringspolitikk, organisering av enheter (f.eks. NAV-kontor, ulike nivåer i NAV og arbeidsmarkedsbedrifter), koordinering og arbeidsformer (f.eks. helhetlige tjenester, koordinering av tjenester innad på NAV-kontorene, og mellom NAV og andre instanser som helsetjeneste og arbeidsmarkedsbedrifter; ⁴Arbeidsinkludering definert som *å bistå mennesker i arbeidsfør alder, som av ulike grunner står utenfor arbeidslivet eller risikerer å falle ut, med å finne og beholde inntektsgivende arbeid*

2.3 Litteratursøk

Datagrunnlaget (forskningslitteraturen) vil bli innhentet ved søk etter fagfellevurdert litteratur og grålitteratur om norske forhold gjennom nasjonale og internasjonale kilder. En bred innhenting tilstrebes, i tråd med den tematiske avgrensningen (arbeidsinkluderingsystemet, se Figur 1). Den overordnede søkestrategien består av to hovedsøk og fire supplerende søk.

2.3.1 Hovedsøk 1: Søk etter vitenskapelige artikler på engelsk i internasjonale databaser

Arbeidsinkludering er et tverrfaglig forskningsfelt. I det internasjonale databasesøket vil vi derfor fokusere på å dekke samfunnsvitenskapelige, helsevitenskapelige og tverrfaglige databaser. Det vil bli gjennomført systematiske søk i følgende syv databaser: Web of Science, Embase, PsycINFO, SocIndex, Academic Search Ultimate, Applied Social Sciences Index & Abstracts (ASSIA) og Scopus. Etersom databasene har noe ulik søkefunksjonalitet og oppbygning, så vil søkene bli tilpasset deretter. Søkene vil bestå av to hovedelementer: (1) søkeord relatert til arbeidsinkludering (aktører, virkemidler, styring/organisering) og (2) avgrensning til nasjonal/norsk kontekst. Hvert element er bygget opp med alternative søkeord (emneord/tekstord), og valg av søkeord er gjort på grunnlag av faglige vurderinger, kjennskap til litteraturfeltet og testsøk i databasene Web of Science og Scopus. Søkestrategi for databasen Web of Science er beskrevet i Tabell (se Vedlegg 1 for strategier for de øvrige databasene).

Tabell 2. Søkestrategi for Web of Science

Nr.	Søk
1	TS=((includ* or inclus* or exclud* or exclus* or integrat* or participat* or adjustment* or resumption*) NEAR/2 (employ* or unemploy* or job* or labor* or labour* or vocation* or occupation or occupations))
2	TS=(work* NEAR/1 (inclus* or exclus* or integrat* or participat* or adjustment* or resumption*))
3	TS=((subsid* or support*) NEAR/1 (wage* or salar* or income* or earning*))

- 4 TS=("practice placement*" or "individual placement*" or (place NEAR/1 train*))
- 5 TS=((Sick* or transitional or unemploy* or disability or employ*) NEAR/1 (benefit*))
- 6 TS=((introduc* or qualification* or skill* or "fast track") NEAR/1 (program* or cours*))
- 7 TS=("Work assessment allowance*" or "employment service*" or "return to work" or rtw or reemploy* or "re employ*" or "back to work" or "job re-entry" or "job reentry" or "welfare to work" or conditionality or "activation polic*" or "labo\$r activation" or "activation work" or "activation reform" or "activation program*" or NAV or (labo\$r NEAR/1 welfare))
- 8 TS=(NEET or "street level bureaucrat*" or "employer engagement*")
- 9 TS=((frontline or "front line") NEAR/0 (work* or manager* or service*))
- 10 #9 OR #8 OR #7 OR #6 OR #5 OR #4 OR #3 OR #2 OR #1
- 11 TS=(Norway or Norwegian* or Scandi* or Nordic*)
- 12 CU=(Norway)
- 13 #11 OR #12
- 14 #13 AND #10
- 15 PY=2012-2022
- 16 #15 AND #14
-

2.3.2 Hovedsøk 2: Søk etter vitenskapelige artikler og gråliteratur på norsk i nasjonale databaser

Søk vil bli gjennomført i databasen Oria, som også dekker databasene Norart og CRISStin. Det vil bli tatt utgangspunkt i søkeord knyttet til hvert av elementene i arbeidsinkluderingsystemet (aktører, virkemidler og styring/organisering), som vil bli kombinert med søkeord relatert til arbeids- og velferdstjenester. En oversikt over søkestrengene for hovedsøk 2 fremgår av Tabell 3.

Tabell 3. Søkestrenger for hovedsøk 2

Komponent	Søkestrenger
<i>Aktører</i>	((bruker* OR mottaker* OR deltaker*) AND (NAV OR velferdsetaten)) ((bakkebyråkrat* OR frontlinje OR veileder* OR saksbehandler* OR jobbspesialist* OR arbeidsgiver*) AND (NAV OR velferdsetaten))
<i>Virkemidler</i>	Arbeidsinkluder* OR arbeidsavklaring* OR arbeidstrening* Arbeidsrettet OR arbeidsretta OR «arbeid med bistand» OR «individuell jobbstøtte» «raskere tilbake» OR «tilbakeføring til arbeid» OR «tilbake til arbeid» ((kvalifiserings* OR sykepenge* OR uføre* OR dagpenge*) AND (NAV OR velferdsetaten OR arbeid)) (sosialpolitikk OR sosialhjelp OR «sosiale tjenester» OR pleiepenger OR trygd) AND (NAV OR velferdsetaten OR arbeid)

(Inntektssikring OR lønnstilskudd* OR overgangsstønnad OR tiltakspenger OR omsorgspenger OR helseytelse* OR «helserelaterte ytelse*»)

(aktiverings* OR aktivitetsplan* OR aktivitetsplikt* OR jobbklubb* OR inntektssikring OR behovsvurdering*)

(arbeidsmarkedstiltak* OR aktivitetsplan* OR aktivitetsplikt* OR jobbklubb* OR arbeidstrening)

(arbeidsevne* OR restarbeidsevne*)

Organisering og styring «NAV reform*» OR «NAV partner*» OR «NAV kontor*» OR «NAV leder» OR arbeidsmarkedsbedrift*

((tiltaksarrangør* OR kanalstrategi* OR digitalisering OR «integreerte tjenester» OR «helhetlige tjenester») AND (NAV OR velferdsetaten))

«arbeid og velferd»

2.3.3 Supplerende søk

Formålet med supplerende søk er for å finne relevante arbeider hovedsøkene ikke fanger opp som følge av manglende indeksering, manglende metadata eller bruk av avvikende terminologi. Følgende fire supplerende søk vil bli gjennomført: (1) Søk i Google Scholar, Bielefeld Academic Search Engine (BASE) og Labordiscovery, (2) Snøballsøk fra identifiserte nøkkelarbeider (søk i referanselister tilhørende de 20 mest siterte arbeidene identifisert gjennom hovedsøkene), (3) Manuelle søk i utvalgte norske tidsskrifter, og (4) Manuelle søk i utvalgte norske institusjoners og organisasjoners nettsider. Danske og svenske arbeider som omhandler norske forhold vil bli identifisert dels gjennom hovedsøk 2 og dels gjennom de supplerende søkene.

Trefflister fra søkekildene (hovedsøk og supplerende søk) vil bli overført til EndNote, hvor det også blir gjennomført duplikatsjekk. Fullstendigheten i søkeresultatene vil bli kvalitetssikret ved at trefflister i EndNote blir sammenholdt med en liste over kjente nøkkelarbeider som vil bli utarbeidet av forskerne, basert på faglig kjennskap til feltet.

2.4 Studieseleksjon

Vi velger ut arbeider som oppfyller inklusjonskriteriene. Siden dette er en forenklet kunnskapsoversikt, så vil det kun bli gjort screening på tittel- og abstraktnivå. Screening vil bli gjort ved hjelp av det nettbaserte verktøyet Rayyan, som er utviklet som et digitalt hjelpemiddel for studieseleksjon i kunnskapsoversikter. Alle identifiserte arbeider vil bli vurdert uavhengig av to forskere. Disse vurderingene vil foregå blindet, slik at den ene forskeren ikke er kjent med den andres konklusjon om arbeidet før de begge har konkludert. Ved uenighet tilstrebes det at forskerne drøfter seg frem til enighet. Om nødvendig vil en tredje forsker bli hentet inn for å avgjøre uenigheten om arbeidet.

2.5 Dataekstraksjon og koding

Informasjon som er nødvendig for å gi oversikt over de inkluderte arbeidene og svare på forskningsspørsmålene vil bli hentet ut (ekstrahert) fra titler og abstrakter. Enkelte opplysninger om arbeidene vil bli hentet fra CRISTin, Hkdirs (tidl. NSD) register over vitenskapelige publiseringskanaler, og Google Scholar. Informasjonen vil bli kodet gjennom bruk av Nettskjema. I stedet for å bruke MS Excel eller liknende, har vi utviklet et digitalt spørreskjema som forskerne benytter for registrere/kode informasjon om hvert arbeid (se Vedlegg 2). Det fylles ut ett skjema for hvert arbeid, der kodingskategoriene er lagt inn som responsverdier/variabler. Et slikt system muliggjør blindet koding av arbeidene så vel som enkel overføring av kvantitativ bibliometrisk informasjon til statistikkprogrammet IBM SPSS. I tillegg til basisinformasjon som forfatter(e) og publikasjonsår, vil åtte informasjonskategorier bli ekstrahert og kodet. De åtte informasjonskategoriene beskrives nedenfor.

2.5.1 Forskningstema

Tema kodes hierarkisk på tre nivåer i arbeidsinkluderingsystemet, som vist i Tabell 4. Arbeidene vil bli kategorisert basert på hva de har hovedfokus på, men kategoriene er ikke gjensidig utelukkende. Ett og samme arbeid kan derfor kodes i flere kategorier om nødvendig.

Tabell 4. Kodingskategorier for forskningstema

Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3*
0=aktører	0=brukere	0=unge 1=brukere med psykiske lidelser 2=innvandrere/flyktninger 3=brukergruppe X
	1=medarbeidere	0=NAV-ansatte 1=ansatte i arbeidsmarkedsbedrifter 2=helsepersonell
	2=ledere	0=ledere i NAV 1=ledere i arbeidsmarkedsbedrifter 2=ledere i helsetjenesten
	3=arbeidsgivere 4=andre	
1=virkemidler	0=ytelser	0=sosialhjelp 1=kvalifiseringsstønad 2=dagpenger 3=tiltakspenger 4=overgangsstønad 5=sykepenger 6=arbeidsavklaringspenger 7=uføretrygd 8=pleie- og omsorgspenger 9=ytelse X
	1=tjenester/aktiviteter	0=individuell jobbstøtte 1=arbeidspraksis 2=return-to-work/arbeidsrettet rehabilitering 3=tjeneste/aktivitet X

	2=annet	
2=organisering/styring	0=arbeidsprosesser	0=aktivitetsplan 1=arbeidsevneevaluering
	1=virkemiddelbruk	
	2=koordinering	0=intern koordinering i NAV 1=ekstern koordinering (NAV og andre aktører)
	3=digitalisering	
	4=annet	

*Kategoriene på nivå 3 er tentative og vil bli utviklet basert på innholdet i forskningslitteraturen

2.5.2 Forskningsdesign/metodisk tilnærming

Hvert arbeid kodes i henhold til anvendt forskningsdesign/metodisk tilnærming: 1=kvantitativ studie; 2=kvalitativ studie; 3=mixed-methods (kvantitativ og kvalitativ); 4=teoretisk bidrag; 5=litteraturstudie (sekundærforskning).

2.5.3 Disiplin/fagområde

Arbeidenes disiplin/fagområder vil bli kodet med utgangspunkt i *Norsk inndeling av vitenskapsdisipliner*, utviklet av Universitets- og høgskolerådet (2003). De to høyeste nivåene i taksonomien vil bli benyttet. På nivå 1 (fagområder) vil samfunnsvitenskap (200) og medisinske fag (700) være mest aktuelle. På nivå 2 vil samfunnsvitenskap deles ytterligere inn i faggrupper, hvor de mest aktuelle er økonomi (210), sosiologi (220), statsvitenskap/organisasjonsteori (240), sosialantropologi (250), psykologi (260), rettsvitenskap (340) og sosialt arbeid (360). De mest relevante faggruppene under fagområdet medisinske fag vil være kliniske medisinske fag (750) og helsefag (800). Identifikasjon av fagområde/faggruppe vil skje gjennom en firestegsprosess (der man stopper når korrekt identifikasjon er gjort): (1) arbeidets klassifikasjon i CRISStin, (2) førsteforfatters fagområde/faggruppe i CRISStin, (3) navn på tidsskrift, og (4) førsteforfatters profilside ved vedkommendes institusjon eller ResearchGate.

2.5.4 Forskningsmiljø/institusjon

Hvert arbeid vil bli kodet i henhold til førsteforfatters institusjonstilhørighet. Kodingen skjer på to nivåer, som vist i Tabell 5.

Tabell 5. Kodingskategorier for forskningsmiljø/institusjon

Nivå 1	Nivå 2
0=universitet	0=Nord universitet; 1=Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU); 2=Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU); 3=OsloMet – storbyuniversitetet; 4=Universitetet i Agder; 5=Universitetet i Bergen; 6=Universitetet i Oslo; 7=Universitetet i Stavanger; 8=Universitetet i Sørøst-Norge; 9=UiT Norges arktiske universitet
1=høgskole ¹	0=Ansgar teologiske høgskole***; 1=Arkitektur- og designhøgskolen*; 2=Dronning Mauds minne høgskole for barnehagelærerutdanning***; 3=Fjellhaug internasjonale høgskole***; 4=Handelshøgskolen BI***; 5=Høgskolen i Innlandet**; 6=Høgskolen i Molde*; 7=Høgskolen i Volda**; 8=Høgskolen i Østfold**; 9=Høgskolen på Vestlandet**; 10=Høgskolen Kristiania***; 11=Kunsthøgskolen i Oslo*; 12=MF vitenskapelig høyskole***;

	13=NLA høyskolen***; 14=Norges handelshøyskole*; 15=Norges idrettshøyskole*; 16=Norges musikkhøyskole*; 17=Oslo nye høyskole***; 18=Samisk høyskole**; 19=VID vitenskapelige høyskole***
2=forskningsinstitutt ²	0=Agderforskning; 1=CMI; 2=Fafo; 3=Fridtjof Nansens institutt; 4=Frischsenteret; 5=Institutt for samfunnsforskning; 6=Møreforskning; 7=NIFU; 8=NORCE; 9=Nordlandsforskning; 10=NORSUS; 11=Norut samfunn; 12=NTNU samfunnsforskning; 13=NUPI; 14=PRIO; 15=SINTEF; 16=SNF; 17=Telemarkforskning; 18=Trøndelag forskning og utvikling; 19=Uni research; 20=Vestlandsforskning; 21=Østlandsforskning
3=annet	Inkluderer forskningsinstitutter som får driftsbevilgning fra departementene (f.eks. STAMI), offentlige institutter med FoU men med annet hovedformål (f.eks. FHI og SSB), og øvrige enheter som bedriver FoU (f.eks. NAV, helseforetak og virksomheter som Proba og Oslo Economics)

¹Offentlige og private høyskoler; ²Statlige og private forskningsinstitutter som får grunnbevilgning via Forskningsrådet (samfunnsvitenskapelig instituttarena); *vitenskapelig høyskole; **statlig høyskole; ***privat høyskole

Identifikasjon av forskningsmiljø/institusjon vil skje gjennom en trestegsprosess (der man stopper når korrektiv identifikasjon er gjort): (1) førsteforfatters tilhørighet oppgitt i arbeidet, (2) førsteforfatters tilhørighet oppgitt i CRISStin, (3) førsteforfatters profilside ved vedkommendes institusjon eller ResearchGate. Forskningsinstitutter som er underlagt en UH-institusjon (f.eks. Arbeidsforskningsinstituttet ved OsloMet) regnes som del av hovedinstitusjonen.

2.5.5 Sampublisering

Hvert arbeid kodes med utgangspunkt i institusjonene (nivå 2) som er registrert på forfatterlisten: 0=ikke sampublikasjon (alle forfattere fra samme institusjon); 1=sampublikasjon (to eller flere institusjoner representert på forfatterlisten). Forskningsinstitutter som er underlagt en UH-institusjon (f.eks. Arbeidsforskningsinstituttet ved OsloMet) regnes som del av hovedinstitusjonen.

2.5.6 Internasjonalt medforfatterskap

Hvert arbeid kodes på følgende måte med hensyn til internasjonalt medforfatterskap: 1=nei (kun forfattere med tilhørighet ved norske institusjoner); 2=ja (en eller flere forfattere med tilhørighet ved institusjoner utenfor Norge); 3=alle forfattere med tilhørighet ved institusjoner utenfor Norge.

2.5.7 Publiseringskanal og publiseringstype

Hvert arbeid kodes først som 1=vitenskapelig eller 2=grålitteratur. Med «vitenskapelig» menes fagfelleverdert artikkel eller fagfelleverdert bokkapittel/bok. Arbeidene kodes mer detaljert i henhold til publiseringstype: 1=fagfelleverdert artikkel; 2=fagartikkel; 3=forskningsrapport; 4=bok/lærebok; 5=bokkapittel. Vitenskapelige artikler kodes videre i henhold til tidsskriftets nivå (basert på informasjon fra Hkdirs/tidl. NSDs register over vitenskapelige publiseringskanaler): 1=nivå 1; 2=nivå 2; 3=nivå x; 4=mangler informasjon om nivå. Hvert arbeid (vitenskapelige og grålitteratur) kodes også med hensyn til hvorvidt arbeidet kan betraktes som nasjonalt eller internasjonalt: 1=nasjonalt (norskspråklig publikasjon); 2=internasjonalt (engelskspråklig publikasjon).

2.5.8 Grad av sitering

Hvert arbeid kodes med antall ganger arbeidet er sitert, basert på statistikk fra Google Scholar.

2.6 Sammenstilling og analyse

Den analytiske tilnærmingen vil bygge på en deskriptiv-analytisk metode (Arksey & O'Malley, 2005), men være forenklet ettersom inkluderte arbeider kun skal bearbeides på tittel-/abstraktnivå. Resultatene fra studieseleksjonsprosessen vil bli illustrert i form av et PRISMA flytskjema. Forskningsspørsmålene vil primært bli besvart ved hjelp av deskriptive bibliometriske analyser. Bibliometri innebærer bruk av kvantitative analyser av bibliometriske data (publikasjons- og siteringsdata) for å gi oversikt over forskningen innenfor et definert område. Slike analyser er særlig godt egnet når arbeidene innenfor feltet innebærer heterogene og store informasjonsmengder (Donthu et al., 2021). Bibliometriske analyser vil bli fremstilt i form av tabeller og figurer.

2.6.1 Spørsmål 1: Forskningstema

Arbeidene vil bli plassert i arbeidsinkluderingsystemets komponenter og nivåer ved hjelp av tematisk analyse for å gi oversikt over hvilke temaer det er forsket på og i hvilken utstrekning. Resultatene vil bli fremstilt visuelt ved at indikatorer for arbeider plasseres inn i en illustrasjon av systemet. Tematisk inndelte referanselister vil bli vedlagt den endelige forskningsrapporten.

2.6.2 Spørsmål 2: Omfang og utvikling

Omfang vil bli analysert i form av samlet prevalens av arbeider, mens utvikling vil bli analysert i form av insidens av nye arbeider for hvert år i den aktuelle tidsperioden (2012-2022). Analyser av omfang og utvikling vil bli gjort (1) på det samlede materialet, (2) fordelt på hovedkomponentene i arbeidsinkluderingsystemet, (3) fordelt på henholdsvis vitenskapelig litteratur og gråliteratur, og (4) fordelt på nasjonale (norskspråklige) og internasjonale (engelskspråklige) publikasjoner.

2.6.3 Spørsmål 3: Forskningsdesign/metodisk tilnærming

Forskningsdesign/metodiske tilnærminger i arbeidene vil bli analysert (1) på det samlede materialet, (2) fordelt på de tematiske komponentene på nivå 1 og 2 i arbeidsinkluderingsystemet, og (3) fordelt på vitenskapelig litteratur og gråliteratur.

2.6.4 Spørsmål 4: Disipliner/fagområder

Analyse av prevalens av arbeider tilknyttet fagområde (nivå 1) og faggruppe (nivå 2) vil bli gjort (1) på det samlede materialet, (2) fordelt på vitenskapelig litteratur og gråliteratur, (3) fordelt på nasjonale (norskspråklige) og internasjonale (engelskspråklige) publikasjoner.

2.6.5 Spørsmål 5: Forskningsmiljøer/institusjoner

Analyse av prevalens av arbeider tilknyttet miljøene/institusjonene vil bli gjort (1) på det samlede materialet, (2) fordelt på vitenskapelig litteratur og gråliteratur, og (3) fordelt på nasjonale (norskspråklige) og internasjonale (engelskspråklige) publikasjoner. Utvikling over tidsperioden (insidens av nye arbeider hvert år) vil bli analysert for hver av de identifiserte

miljøene/institusjonene. I tillegg vil internasjonal vitenskapelig publisering (vitenskapelig litteratur på engelsk) bli analysert på institusjonsnivå.

2.6.6 Spørsmål 6: Sampublikasjoner

Analyse av forekomst av sampublikasjoner vil bli gjort (1) på det samlede materialet, (2) fordelt på vitenskapelig litteratur og grålitteratur, og (3) fordelt på nasjonale og internasjonale publikasjoner. Utvikling av sampublikasjoner over tidsperioden vil bli analysert for det samlede materialet.

2.6.7 Spørsmål 7: Publiseringkanaler og publiseringstyper

Forekomst av arbeider blir analysert med hensyn til (1) publikasjonstype (fagfellevurderte artikler, fagartikler, forskningsrapporter, bøker/lærebøker, bokkapitler), (2) vitenskapelig litteratur vs grålitteratur, (3) publiseringnivå for vitenskapelige artikler, og (4) nasjonale (norskspråklige) vs internasjonale (engelskspråklige) arbeider. Utvikling over tidsperioden vil bli analysert for publikasjonstyper, vitenskapelig litteratur vs grålitteratur, og nasjonale vs internasjonale publikasjoner.

2.6.8 Spørsmål 8: Internasjonalt medforfatterskap

Analyse av forekomst av internasjonalt medforfatterskap vil bli gjort på (1) det samlede materialet, (2) fordelt på vitenskapelig litteratur og grålitteratur, og (3) fordelt på nasjonale (norskspråklige) og internasjonale (engelskspråklige) publikasjoner. Utvikling av internasjonalt medforfatterskap over tidsperioden vil bli analysert for det samlede materialet.

2.6.9 Spørsmål 9: Grad av sitering

De 20 mest siterte arbeidene vil bli rangert, basert på både absolutt og relativt antall siteringer. Med absolutt antall siteringer menes totalt antall ganger arbeider er sitert siden publisering. Med relativt antall siteringer menes antall siteringer justert for antall år siden publisering

(*relativt antall siteringer* = $\frac{\text{totalt antall siteringer}}{2023\text{-publikasjonsår}}$). Videre vil samlet grad av sitering bli analysert i

absolutte tall fordelt på (1) vitenskapelig og grålitteratur, og (2) nasjonale (norskspråklige) og internasjonale (engelskspråklige) publikasjoner.

Referanser

- Arksey, H., & O'Malley, L. (2005). Scoping studies: towards a methodological framework. *International Journal of Social Research Methodology*, 8(1), 19-32. <https://doi.org/10.1080/1364557032000119616>
- Berg, R., Jardim, P. S. J., & Holte, H. H. (2021). *Forskning om tiltak for å redusere langvarige og hyppige sykefravær i arbeidslivet: et forskningskart*. Folkehelseinstituttet. <https://www.fhi.no>
- Buckley, W. (2007). *Sociology and modern systems theory*. Prentice-Hall.
- Colquhoun, H., Levac, D., O'Brien, K. K., Straus, S., Tricco, A. C., Perrier, L., Kastner, M., & Moher, D. (2014). Scoping reviews: time for clarity in definition, methods, and reporting. *Journal of Clinical Epidemiology*, 67(12), 1291-1294. <https://doi.org/10.1016/j.clinepi.2014.03.013>
- Donthu, N., Kumar, S., Mukherjee, D., Pandey, N., & Lim, W. M. (2021). How to conduct a bibliometric analysis: an overview and guidelines. *Journal of Business Research*, 133, 285-296. <https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2021.04.070>
- Elgvin, O., & Svalund, J. (2020). *Kunnskapsoppsummering om tiltak for varig sysselsetting* (FAFO-notat 2020:06). FAFO. <https://www.faf.no>
- Frøyland, K., Alecu, A. I., Ballo, J., Leseth, A., Sadeghi, T., Abdelzadeh, A., Anvik, C. H., Einarsdottir, M., Gaini, F., Görlich, A., Julkunen, I., & Larsen, C. V. L. (2022). *Inkludering av unge i skole, arbeid og samfunn – en sammenstilling av kunnskap fra nordisk forskning* (AFI-rapport 2022:02). Arbeidsforskningsinstituttet, OsloMet – storbyuniversitetet. <https://oda.oslomet.no>
- Larsen, H., Malmberg-Heimonen, I., & Johannessen, A. (2012). *Kunnskapsoppsummering om partnerskap mellom stat og kommune i NAV-kontorene*. Høgskolen i Oslo og Akershus. <https://www.nav.no>
- Levac, D., Colquhoun, H., & O'Brien, K. K. (2010). Scoping studies: advancing the methodology. *Implementation Science*, 5(1). <https://doi.org/10.1186/1748-5908-5-69>
- Munn, Z., Peters, M. D. J., Stern, C., Tufanaru, C., McArthur, A., & Aromataris, E. (2018). Systematic review or scoping review? Guidance for authors when choosing between a systematic or scoping review approach. *BMC Medical Research Methodology*, 18(1). <https://doi.org/10.1186/s12874-018-0611-x>
- Peters, M. D. J., Godfrey, C. M., Khalil, H., McInerney, P., Parker, D., & Scares, C. B. (2015). Guidance for conducting systematic scoping reviews. *International Journal of Evidence-Based Healthcare*, 13(3), 141-146. <https://doi.org/10.1097/xeb.0000000000000050>
- Saltkjel, T., Andreassen, T. A., Helseth, S., & Minas, R. (2023). A scoping review of research on coordinated pathways towards employment for youth in vulnerable life situations. *European Journal of Social Work*, 26(1), 66-78. <https://doi.org/10.1080/13691457.2021.1977249>
- Universitets- og høgskolerådet. (2003). *Norsk inndeling av vitenskapsdisipliner*. <https://npi.hkdir.no/dok/bakgrunn2003/Norskvitdisinnst.pdf>
- von Simson, K. (2019). *Kunnskapsoversikt: Effekter av arbeidsmarkedstiltak mv på arbeidstilbud og sysselsetting, norske erfaringer*. <https://www.regjeringen.no>

Vedlegg